

etnološkega društva, 37, 1-2, 1997, str. 94-95

- **Poročilo o delu na Oddelku za etnologijo v Pokrajinskem muzeju Ptuj v letu 1996**, Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 37, 1-2, 1997, str. 67-68
- **Med virtualno mrtvimi in kibernetičnimi muzeji / Med nacionalnim in evropskim poročilom o kulturni politiki Slovenije ter globalnimi megatrendi na prelomu tisočletja**, Zborovanje Slovenskega muzejskega društva, Murska Sobota, 8.-10. oktober 1997, Ljubljana, 1997, str. 86-115
- **"Maske so ful kul" / Družbena akcija v obliki občasne razstave v Pokrajinskem muzeju Ptuj**, ARGO, 40 / 2, 1997, str. 63-66
- & Gačnik, Stanka, **Umetnost in znanost / Likovna umetnost v znanstvenoraziskovalnem središču Bistra Ptuj**, v: Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj, Ptuj, 1997, str. 7-23
- **Umetnost naj bi nadomestila šport** (o zbirateljstvu in muzejih na prelomu tisočletja), kolumn, Dnevnik, 11.11.1997, str. 19

Marija Počivavšek

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE CELJE V LETU 1997

Muzej novejše zgodovine Celje je zgodovinski muzej, ki se ukvarja z zbiranjem, raziskovanjem in predstavitvijo zgodovine Celja od začetka 20. stoletja do današnjih dni. Muzej, v katerem je 15 redno zaposlenih, zelo živo komunicira z javnostjo in posveča posebno pozornost kvalitetni ponudbi za muzejsko publiko. Razstavna dejavnost muzeja, ki je vidna in dostopna vsem obiskovalcem, je organizirana kot kombinacija stalnih in občasnih dejavnosti. Od stalnih razstav v muzejski zgradbi sedaj deluje otroški muzej Hermanov brlog, v dislociranem originalnem ateljeju zbirka fotografa Josipa Pelikana, v poslopju nekdanjega minoritskega samostana pa je razstava o žrtvah nacističnega nasilja (Stari pisker). Program občasnih razstav zajema teme, ki poglobljajo vsebine, ki so na drugih mestih obdelane zgolj informativno ali pa so v danem trenutku posebno aktualne. Živi del dejavnosti so muzejske delavnice, predavanja, vodstva, ankete in druga raznovrstna srečanja kustosov z vedoželjnimi obiskovalci in prijatelji muzeja. Zelo živahna pa je tudi publicistična in založniška dejavnost muzeja. Muzejsko delo je bilo v letu 1997 organizirano v kustodiatih za zgodovino, v katerem se prepletajo zgodovinske in etnološke metode dela (zaposleni 3 kustosi zgodovinarji in 1 etnologinja), kustodiatu za pedagoško delo (1 kustosinja, 1 animatorka), kustodiatu za dokumentacijo (1 kustosinja) ter kustodiatu za restavriranje in konservacijo (1 tehnik). Strokovno delo muzeja je usmerjala direktorica Andreja Rihter.

Pridobivanje predmetov in muzejske zbirke

V okviru rednega dela je bil poudarek na zbiranju predmetov in obdelavi muzejskih zbirk. Večino novopridobljenih predmetov smo zbrali z darili – kar 1499, kar je za 23% več kot leto poprej. Od pomembnejših pridobitev bi na tem mestu omenili, da smo po

stečaju Zlatarne Celje, podjetja z bogato tradicijo, začeli z evidentiranjem izdelkov in zlatarskih delavnic, konec leta pa tudi z njihovim prevzemanjem. Tako se je zbirka obrti obogatila še z enim, za Celje zelo pomembnim segmentom.

Pri delu z zbirkami imata prednost zbiranje in obdelava posameznih zbirk; v muzeju jih imamo trenutno 11:

- zbirko poslovnih pisem,
- zbirko orožja,
- zbirko plakatov,
- zbirko razglednic,
- zbirko Westen – EMO,
- zbirko tehtnic,
- zbirko obrti,
- zbirko iz otroškega življenja,
- zbirko fotografa Josipa Pelikana,
- slovensko zobozdravstveno zbirko,
- splošno zbirko.

Omenjene zbirke ne pomenijo zaključene celote, saj nastajajo vedno nove, odvisno pač od gradiva, ki ga hranimo in ki prihaja v muzej. Ker se ukvarjamo z raziskovanjem Celja v 20. stol., zbiramo in hranimo različne ostanke življenja iz tega obdobja. Naša prioriteta pa je, kot že rečeno, zbiranje fragmentov življenja, zato je zelo porasla zbirka fotografskega gradiva. Kot eden redkih muzejev sproti beležimo dogodke tudi v obliki videodokumentacije. Tako smo v lanskem letu pridobili 47 videokaset, na katerih je zabeleženih 70 dogodkov iz Celja in celjske regije.

Raziskovalno delo

Posamezni strokovni delavci muzeja so kot strokovnjaki s svojega področja sodelovali pri različnih raziskovalnih projektih znotraj in zunaj muzeja. V kustodiatu za zgodovino je bilo težišče dela na pripravi nove stalne razstave, katere otvoritev načrtujemo za leto 1999 in ki bo govorila o življenju Celjanov v 20. stoletju.

Razstave in obiskovalci

V letu 1997 smo v muzeju in izven njega organizirali skupno 24 razstav ter vrsto dejavnosti, ki jih je obiskalo 34108 obiskovalcev. Največ obiskovalcev je bilo na lastnih občasnih razstavah, v otroškem muzeju ter na prireditvah, ki jih je muzej organiziral izven matične hiše.

STALNE RAZSTAVE:

- Celje v letih 1945 – 1980
- Slovenska zobozdravstvena zbirka
- Otroški muzej Hermanov brlog
- Stari pisker
- Atelje Josipa Pelikana

LASTNE OBČASNE RAZSTAVE:

- Glavni trg (občasni razstavnimi prostori)
- Hi, konjiček (otroški muzej)
- IX. mednarodni slikarski tedni (galerija Keleia)
- Ashod Bayandour (galerija Keleia)
- Ljubica Ratkajec Kočica (občasni razstavnimi prostori)
- Marko Andlovic (galerija Keleia)
- Tommy Lindon (galerija Keleia)
- Oj ta vojaški boben (občasni razstavnimi prostori)
- Narodni dom v Celju (Narodni dom)

Lucija Kos Bartol

- Celjski mednarodni slikarski tedni 1988 – 1997 (galerija Keleia)
- Hitreje, višje, močnejše (otroški muzej)

LASTNE GOSTUJOČE RAZSTAVE

- Rihard Jakopič v očeh najmlajših (Zdravstveni dom Celje)
- Avgust Deržek – Beleženje časa, ki mineva (Zdravstveni dom Celje)

- Josip Pelikan in Celje (Zdravstveni dom Celje)

- Mladinske delovne brigade (Letališče Levec)

GOSTUJOČE RAZSTAVE DRUGIH USTANOV

- Igra svetlobe (Herman Čater)
- Letna pregledna razstava DPD Svoboda (Likovna sekcija DPD Svoboda)
- Dr. Janez Bleiweis in njegov čas (Gorenjski muzej Kranj)
- Pridite z nami v gozdiček (Vrtec Tončke Čec)

Naša največja pridobitev v letu 1997 je fotografski atelje Josipa Pelikana s površino 126 m². Atelje je bil rekonstruiran kot spomenik in situ; pri tem je sodeloval Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje. S tem se je muzej z lokacije centralne stavbe razširil na območje mesta.

Mednarodno sodelovanje

Muzej je tudi v letu 1997 nadaljeval tradicijo mednarodnega sodelovanja in odpiranja v tujino. Spet se je povezal z Berlinom (Deutsches Technikmuseum Berlin); v otroškem muzeju je gostovala namreč njihova občasna razstava Hi, konjiček – Igrače na kolesih. To sodelovanje, vzpostavljeno v letu 1996, se bo nadaljevalo tudi v bodoče.

V začetku oktobra 1997 je naš muzej v sodelovanju z Avstrijsko akademijo znanosti, Oddelkom za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani in Zgodovinskim društvom Celje organiziral odmeven mednarodni simpozij Meščanstvo na območju nekdanje Habsburške monarhije po letu 1918.

V minulem letu smo zastavili tudi sodelovanje z Etnografskim muzejem iz Zagreba; njihova razstava - Zdenka Sertić in Etnografski muzej v Zagrebu - je gostovala v Celju kot edinem kraju v Sloveniji v začetku leta 1998.

Naša sodelavka se je udeležila mednarodne delavnice (European Museum Forum Workshop Quality in Museums) v italijanski Cortoni.

Muzej v medijih

Muzej je tudi v minulem letu načrtno in odmevno nastopal v javnosti. Z aktivno udeležbo posameznikov se je pojavljal na nacionalni televiziji in lokalnih televizijah, radiu, v različnih časopisih ter revijah in drugod.

Pridobili smo svojo spletno stran na internetu znotraj dveh predstavitev: <http://www.celje.com/> (Kultura v Celju) in <http://www.creativ.si/slovenia> (Dobrodošli v Sloveniji).

POROČILO O DELU RIBNIŠKEGA MUZEJA V LETU 1997

Od leta 1995 v ribniškem muzeju ni zaposlenega kustosa. Za ogled muzeja je v preteklih letih skrbela vodička, strokovno delo pa je v glavnem stalo. Uslužbenci Miklove hiše so dali pobudo, da se oblikuje delovna skupina, ki bo poskrbela za strokovno prenovu muzeja. V delovni skupini so najprej sodelovali strokovnjaki iz Mestnega muzeja Ljubljana, Slovenskega etnografskega muzeja, s Filozofske fakultete v Ljubljani, leta 1997 pa sem delo v muzeju poleg študijskih obveznosti prevzela študentka etnologije in zgodovine Lucija Kos.

Na začetku sem se lotila samostojnega pregleda gradiva in dokumentacije. Ugotovila sem, da so predmeti neprimerno hranjeni. Lotila sem se pospravljanja zmešnjave. Pregledala sem inventarno knjigo in hemeroteke ter dopolnila manjkajoče podatke. Na novo sem pripravila tudi fotografije za fototeko.

Razstavna dejavnost v muzeju je bila v letu 1997 kar živahna. Kočevski Pokrajinski muzej je od 8. do 28. februarja v Miklovi hiši gostoval z razstavo Peter Kozler in prvi zemljevid slovenskega ozemlja. Ob razstavi sem za šolarje pripravila učne liste za višje razrede osnovnih šol. Razstavo si je ogledalo preko 600 obiskovalcev.

Druga razstava v sklopu izseljenskih prireditev v mesecu juliju je obsegala dve postavitvi, in sicer razstavo o romarski cerkvi pri Novi Štifti, ki je predstavljala predvsem rezultate mojega raziskovalnega dela, in razstavo Utrip muzeja. Ob pisanju seminarske naloge o romarski cerkvi pri Novi Štifti sem v samostanu odkrila številno dragoceno gradivo, ki sem ga v sodelovanju z patrom Nikom Žvokljem prikazala na omenjeni razstavi. Pred tem sem se povezala tudi z Igorjem Cvetkom z Glasbenonarodopisnega inštituta pri SAZU, ki je s sodelavci posnel pritrkavanje v novostihtarski cerkvi. Zvočni posnetek smo predvajali tudi na razstavi. V okviru razstave Utrip muzeja sem s sodelavci prikazala dejavnost Ribniškega muzeja, saj so bile predstavljene dragocene fotografije in drugo gradivo, ki ga je muzej pridobil v zadnjem letu. S koordinatorjem Stanetom Kljunom in sodelavkami Mestnega muzeja Ljubljana Tajo Čopič in Dragico Trobec Zadnik smo predstavili tudi projekt prenove muzeja.

Tretja razstava, Najstarejša poselitev ribniške doline (od 24. oktobra), pomeni prvi rezultat prenove muzeja in je postala njegova nova stalna razstava. Svoje mesto je dobila v prostorih nekdanje Petkove galerije v gradu, kjer so pred tem po navodilih strokovnih sodelavcev muzeja potekala obnovitvena dela. Idejno zasnovo za razstavo so podale strokovne sodelavke iz Mestnega muzeja Ljubljana. Ob otvoritvi je bila izdana tudi zloženka o razstavi in prenovi muzeja.

Na željo učiteljev in vzgojiteljev sem med šolskim letom za šolske in predšolske otroke pripravila več strokovnih vodstev po suhorobarski in lončarski zbirki.

Ob delu muzeja sem pripravljala tudi prispevke za lokalni časopis. Poskrbela sem, da se je muzej predstavil na zgoščenki Slovenski muzeji, bil pa je večkrat odprt tudi za televizijske snemalne ekipe. V okviru muzejske dejavnosti sem s svetovanjem, razporejanjem, z zbiranjem literature in drugih podatkov pomagala pri lokalnih prireditvah, dokumentirala pa sem tudi tekoče dogodke v kraju.